

Buiten de gebaande paden

Je bent al jaren intervisiecoach en faciliteert groepen young professionals in hun ontwikkeling. De intervisiesessies zijn altijd heel stimulerend, zowel voor de deelnemers als voor jezelf. Bij een groep merk je de laatste tijd dat het wat minder gaat. Dat is vooral te wijten aan het gedrag van Tom. Hij kwam bij de vorige bijeenkomst halverwege binnenstormen, met onduidelijk gemompelde excuses. Hij was fysiek wel aanwezig, maar je zag dat hij met zijn hoofd heel ergens anders was. Nu belt hij af voor de bijeenkomst die over een uur begint. De andere leden van de intervisiegroep zijn verbaasd dat hij er niet is.

Je besluit zijn gedrag in de eerstvolgende bijeenkomst aan de orde te stellen. Maar voor het zover is, belt hij je op. Hij vertelt dat het slecht gaat tussen zijn vrouw en hem. Ze maken voortdurend ruzie, hun twee jonge kinderen lijden daar zichtbaar onder. Hij kan zich niet meer concentreren op zijn werk. Zijn vrouw heeft relatietherapie voorgesteld. Daar wil hij wel aan meewerken, maar alleen als dat gedaan wordt door iemand die hij vertrouwt. Jij dus. Zijn vrouw vindt het prima. Zij wil alleen maar dat er snel een oplossing gevonden wordt. Je staat voor een dilemma, want je doet nooit persoonlijke of familiecoaching, maar faciliteert altijd groepen. Tom is een gewaardeerd lid van de intervisiegroep die jij begeleidt. Hij spreekt zijn vertrouwen in jou uit en vraagt heel nadrukkelijk om jouw hulp, ook al weet hij dat dit niet jouw niche is. Wat doe je?

Deze casus is afkomstig van Francine ten Hoedt en Philine Spruijt, experts in conflicten en dilemma's.

Hoe gaan collega-coaches om met een lastig vraagstuk? Is de aanpak voor iedereen hetzelfde, of zijn er duidelijke verschillen? Wat kunnen we hiervan leren? In dit artikel leggen we zo'n lastig vraagstuk, waar iedereen in de dagelijkse praktijk mee te maken kan krijgen, voor aan drie verschillende coaches. Wat zou jij doen? Welke aanpak spreekt jou het meeste aan?

Reactie 1: Waarom niet?

Nee hoor, relatietherapie of -coaching is zo'n specifieke tak van sport en niet de mijne, dus daar begin ik niet aan. Natuurlijk heb ik ervaring met het begeleiden van mensen die samenwerken, maar relatietherapie en -coaching is een specialisme waarmee ik geen ervaring heb. Daar ga ik niet mee experimenteren. Wanneer je een coachingstraject start, moet er een klik zijn tussen de coach en de coachee, maar vind ik het belangrijk dat de coach zich vertrouwd voelt met de coachvraag. Dat heb ik bij deze casus niet. Het zou misschien best kunnen slagen, maar stel nou van niet? Dan zitten Tom en zijn vrouw met de gebakken peren. Dat wil ik niet op mijn geweten hebben. Ik zal hen bedanken voor het vertrouwen, uitleggen waarom ik de opdracht niet kan aannemen en, als ze dat willen, ondersteunen in het zoeken naar een relatietherapeut.

Waarom wel?

Tsja, ik ben geen relatietherapeut. Maar betekent dat ook dat ik dit verzoek moet afwijzen? Veel relatieproblemen wortelen in gebrekkige communicatie. Die zichtbaar maken, daar ben ik een expert in. En ik heb veel ervaring in het begeleiden van groepen mensen die samenwerken. Dat doe je in een relatie immers ook. Als dat de oorzaak van hun huwelijksperikelen is, heb ik er vertrouwen in dat ik hen op weg kan helpen.

Tom heeft aangegeven dat hij vertrouwen in mij heeft en nadrukkelijk om mijn hulp gevraagd. Ik ben benieuwd hoe het met zijn vrouw zit. Ik nodig haar uit voor een kennismakingsgesprek. Wanneer zij twijfel zou hebben over mij of mijn vaardigheden, gaat het verhaal niet door. Maar als ook zij aangeeft met mij in zee te willen, is voldaan aan een belangrijke voorwaarde om een coachingstraject aan te kunnen gaan. Vervolgens zal ik een gezamenlijke intake met hen beiden doen, waarin ik allereerst nog eens zal benadrukken dat ik een coach ben en geen relatietherapeut. Daarna de overige gebruikelijke onderwerpen bespreken en afspraken maken, die bij een intake horen. Dan kunnen we aan de slag.

Philine Spruijt, coach en auteur, www.pstc.nl en www.coachingcarrousel.com

Reactie 2: Schoenmaker blijf bij je leest

Het eerste wat bij mij opkomt na het lezen van deze casus is het spreekwoord 'schoenmaker, blijf bij je leest'. In deze fictieve situatie – in werkelijkheid begeleid ik in mijn praktijk voornamelijk individuen – heb ik geen ervaring met persoonlijke of familiecoaching. Ik ben daar niet voor opgeleid en heb dus niet geleerd wat deze coachingsvormen van mij als coach vragen. Daarom zal ik Tom doorverwijzen naar een goed opgeleide en ervaren collega, die gespecialiseerd is in relatietherapie. Iemand bij wie hij en zijn vrouw in vakmanschapshanden zijn. Daar kan Tom op vertrouwen.

Roland Leenaarts, senior practitioner coach en intervisiebegeleider, www.fluitendnaarjewerk.nl

Reactie 3: Scheiden van de rollen

Als intervisie- en teamcoach kom ik geregeld situaties tegen waarbij één van de deelnemers van de intervisie eigenlijk individuele coaching nodig heeft. De rol van intervisiecoach, waarin ik mij desgevraagd richt op het teamproces en het faciliteren van de groep als geheel, scheid ik van de rol als individuele coach. Andersom doe ik dat ook.

Deze rollen helder scheiden, geeft een helder beeld voor de coachee. Bij teamcoaching is de coach er voor de groep. In de groep speelt een andere dynamiek dan de dynamiek die er is bij persoonlijke coaching. In de dynamiek van teamcoaching werkt de teamcoach met het groepsbewustzijn, dat zichtbaar wordt en zich ontwikkelt tijdens de begeleiding. De interventies die de teamcoach maakt, zijn van andere aard dan interventies bij individuele coaching. Als ik deze intervisor was, zou ik dus doorverwijzen naar een collega die relatiecoaching geeft. De dynamiek van relatiecoaching is weer van een andere aard. Gelukkig kan ik daarover meepraten, aangezien ik niet alleen teamcoaching en individuele transformatiecoaching geef, maar ook relatiecoaching. Vooropgezet dat ik dus adviseer om de rollen helder te scheiden, is mijn advies hierna in de hoedanigheid van relatiecoach.

In het eerste gesprek laat ik zowel Tom en zijn vrouw samenkomen. Dan is er meteen gelegenheid om de dynamiek tussen Tom en zijn vrouw te onderzoeken. Op de achtergrond speelt ook nog mee dat hun kinderen lijden onder hun relatiecrisis. Het goede nieuws is dat beide partners bereid lijken te zijn tot een doorbraak. Er is een noodzaak om te veranderen.

Na het intakegesprek zou ik praktische afspraken met hen maken, waardoor de situatie beter hanteerbaar wordt voor de kinderen. Afhankelijk van de beleving van beide partners, wat het eigenlijke gezamenlijke thema is waar dit stel aan werkt, hun leerstijlen en persoonlijkheid, zou ik met hen een aanpak kiezen om de diepte in te gaan. Samen werken aan een fundament om geluk nieuw leven in te blazen, in hun eigen leven, in de relatie en in het gezin.

Veronique Kilian is relatiecoach, www.krachtmeeting.nl en www.k-tdynamics.nl